

TIEDOTE

4.11.2014

Julkaisuvapaa 5.11.2014 klo 12.00

LIIKUNNAN ALUEJÄRJESTÖT, TERVEYSJÄRJESTÖJÄ JA LIIKUNTAOLOSUHTEIDEN EDISTÄJIÄ PALKITTIIN

Valtakunnallinen Kunnossa kaiken ikää (KKI) -ohjelma palkitsi 20-vuotisjuhlaseminaarissaan 5.11. Helsingin yliopiston juhlasalissa kaikki 15 Liikunnan aluejärjestöä terveysliikunnan pitkäjänteisestä kehittämistyöstä alueellisesti sekä kiinteänä osana valtakunnallista verkostoa. Lisäksi palkittiin viisi valtakunnallista terveysjärjestöä liikunnan huomioimisesta tärkeänä osana terveyden edistämistyötä. Palkitut järjestöt olivat Hengitysliitto ry, Suomen Diabetesliitto ry, Suomen Mielenterveysseura, Suomen Reumaliitto ry sekä Suomen Sydänliitto ry. Liikunnan olosuhteiden edistämisestä palkittiin Hyvinkään ja Jyväskylän kaupungit.

Palkinnot luovutti opetus- ja kulttuuriministeriössä liikunta-asioista vastaava ministeri, puolustusministeri **Carl Haglund**. Tilaisuuteen toi oman tervehdyksensä videon välityksellä myös peruspalveluministeri **Susanna Huovinen** sosiaali- ja terveysministeriöstä.

Sote-uudistus vahvistaa myös liikunnan asemaa

Peruspalveluministeri Susanna Huovinen toi tervehdyksessään esille liikunnan roolin vahvistamisen sote-uudistuksessa.

– Liikunnalla on erittäin suuri merkitys kansalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Kun terveydenhuollon pirstaloituneesta, yli 200 järjestämisvastuussa olevasta tahosta päästään viiteen sote-alueeseen, pystymme paremmin viemään eteenpäin liikunnan asemaa ja ennaltaehkäisevää merkitystä, Huovinen kertoo.

Huovinen näki koulutuksen olevan avainasemassa, kun terveydenhuollossa pyritään entistäkin tehokkaammin löytämään terveytensä kannalta liian vähän liikkuvat.

– On pohdittava, miten voisimme terveydenhuollon koulutuksissa tarjota ammattilaisille hyviä vinkkejä ja käytännönläheisiä ohjeita liikunnan puheeksi ottamiseen.

Työpaikka voi tukea työntekijää fyysisen aktiivisuuden lisäämisessä

Puolustusministeri Carl Haglund nosti juhlapuheessaan esiin liikunnan ja päivittäisen aktiivisuuden merkityksen työssä jaksamiselle. Jokainen kantaa itse vastuun omista elintavoistaan, mutta työpaikka voi tukea henkilöstönsä terveellisiä elintapoja sekä innostaa ja kannustaa yksilöitä huolehtimaan hyvinvoinnistaan. Se voi myös luoda terveydelle edullisten valintojen tekemiseen kannustavia työ- ja toimintatapoja sekä sopivia tilaratkaisuja.

– Toimenpiteillä on erityinen merkitys niille työntekijöille, jotka muutoin kiinnittäisivät terveyteensä vähemmän huomiota, Haglund toteaa.

Haglund mainitsi puheessaan työ- ja elinkeinoministeriön koordinoiman Työelämä 2020 -hankkeen, jossa toteutetaan monipuolisen verkoston voimin työelämästrategiaa. Hankkeen tavoitteena on nostaa suomalainen työelämä Euroopan parhaaksi vuonna 2020. Hankkeen yhdeksi keskeiseksi tuottavuuden tekijäksi on nostettu terveys ja hyvinvointi.

– Hanke on yksi esimerkki siitä, että väestön fyysisen aktiivisuuden lisääminen ei onnistu siiloista käsin, vaan tarvitaan horisontaalista aidosti poikkihallinnollista yhteistyötä.

Liikunnan aluejärjestöt muodostavat vahvan valtakunnallisen verkoston

Liikunnan aluejärjestöt ovat vahvistaneet paikkansa terveysliikunnan alueellisina agentteina ja moniosaajina. Yhdessä ne muodostavat vahvan valtakunnallisen verkoston KKI-kumppanuudelle. Liikunnan aluejärjestöt ovat liikunnan asiantuntijoita ja kehittäjiä, jotka tekevät yhteistyötä paikallisesti, maakunnallisesti sekä valtakunnallisesti. Työn tavoitteena on laaja-alainen liikunnan edistäminen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen liikunnan avulla. Liikunnan aluejärjestöt kouluttavat ja aktivoivat paikallisia toimijoita ja työyhteisöjä liikuttamaan, puhuvat liikunnasta päättäjille ja medialle, kokoavat verkostoja ja rakentavat palveluketjuja. Aluejärjestöillä on taito soveltaa yhteiset sisällöt omille alueilleen sopiviksi maakunnallisilla mausteilla höystettyinä.

Paikallistason toimijoiden aktivoiminen mukaan on terveysliikunnan edistämisen keskeisimpiä kulmakiviä toimintamallien jalkauttamisen ja kohdeväestön tavoittamisen kannalta. On tärkeää samalla tuntea paikalliset rakenteet, painotukset ja resurssit.

Liikunnan aluejärjestöt ovat työskennelleet ansiokkaasti KKI-ohjelman painopisteiden alueellisina tukipilareina, terveysliikunnan kehittäjinä ja verkoston kutojina. Aluejärjestöt ovat innovatiivisesti luoneet ja testanneet uusia avauksia, kuten SuomiMies seikkailee -kampanja, Liikkujan Apteekki -konsepti ja Tartu tilaisuuteen -liikuntapalveluketjun kehittäminen ja levittäminen terveydenhuollossa. Yhteistyö valtakunnallisten painopisteiden edistämässä on konkretisoitunut muun muassa seminaari- ja rekkakiertueina sekä kuntien ja järjestöjen hankekonsultointina. Vuosien saatossa terveysliikuntatyö on noussut tärkeäksi osa-alueeksi Liikunnan aluejärjestöjen toiminnassa.

Kunnossa kaiken ikää -ohjelma palkitsee Liikunnan aluejärjestöt terveysliikunnan pitkäjänteisestä kehittämistyöstä sekä alueellisesti että kiinteänä osana valtakunnallista verkostoa.

Terveysjärjestöillä keskeinen rooli terveysliikunnan edistämässä

Palkitut terveysjärjestöt ovat edistäneet terveysliikuntaa niin valtakunnallisesti järjestön tasolla, paikallisesti yhdistysten tasolla kuin yksittäisen kansalaisenkin kohdalla. Tämä työ on nostanut terveysliikunnan merkitystä sairauksien ennaltaehkäisyssä ja hoidossa sekä kehittänyt ammattilaisten elintapaohjausta erityisesti liikuntaan liittyen.

Terveysjärjestöjen työssä erityisen huomionarvoista on ollut se, että ne ovat aktiivisesti kehittäneet toimintaa, jossa liikuntaa on järjestetty nimenomaan vähän liikkuville aikuisille. Järjestöjen toteuttamissa liikuntaryhmissä viihtyy tuhansia terveysliikkujia. Terveysjärjestöt ovat terveydenhuollon kentällä aktiivisia ja arvostettuja toimijoita. Ne järjestävät laadukkaita koulutuksia ja tuottavat materiaalia niin ammattilaisen käyttöön kuin ohjattavalle yksilöllekin. Terveysjärjestöjen liikuntakampanjat, kuten Pieni päätös päivässä, Lisääikää liikunnalle, Liikunta hivelee mieltä ja Veshumppa, ovat terveys- ja liikunta-alan ammattilaisille tuttuja. Nämä kaikki kannustavat kiinnittämään huomiota terveysliikuntaan ja tukevat luontevasti toinen toisiaan.

KKI-ohjelmalle terveysjärjestöt muodostavat laadukkaan verkoston, jolla on yhteinen päämäärä. Yhteistyö terveysjärjestöjen kanssa on ollut merkittävää esimerkiksi Liikkujan Apteekki -konseptin kehittämisessä, painonhallintamallien jalostamisessa sekä yhteistyönä ideoiduissa ja tuotetuissa materiaaleissa.

Kunnossa kaiken ikää -ohjelma palkitsee Hengitysliiton, Suomen Diabetesliiton, Suomen Mielenterveysseuran, Suomen Reumaliiton ja Suomen Sydänliiton liikunnan huomioimisesta tärkeänä osana terveyden edistämistyötä.

Määrätietoista työtä kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi

Hyvinkään kaupungissa kävelyn ja pyöräilyn järjestelmällinen edistäminen alkoi pyöräteiden rakentamisella jo 1970-luvulla. 2010-luvulla kaupungille laaditussa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa nostetaan esiin pyöräilyä ja kävelyä kulkumuotoina. Vuonna 2010 perustettuun Askel-työryhmään kuuluvat Hyvinkään kaupungin organisaatiosta liikennesuunnittelu, ympäristökeskus, liikuntapalvelut ja Hyvinkään Opisto sekä muita tahoja, kuten Hyvinkään Latu, KONE Hissit Oy, Hyvinkään Pyöräilijät ja poliisi. Työryhmä painottaa liikkumisen ohjaustyössään kävelyn ja pyöräilyn edistämistä.

Tänä vuonna Hyvinkäällä on toteutettu kaupungin työntekijöiden liikkumissuunnitelma sekä HEAT-laskenta, jossa selvitettiin kävelyn ja pyöräilyn terveyshyötyjä euroina. Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen on hiljalleen kehittynyt aina kestävästi liikkumisen ohjelmaksi asti. Poikkihallinnollinen ohjelma pyrkii sitouttamaan eri sidosryhmät ja päättäjät kävelyn, pyöräilyn ja liikkumisen ohjauksen edistämiseen.

Hyvinkään kaupunki on myös mukana hankkeessa, jossa selvitetään Suomeen sovellettavan työkalun avulla liikkujien asenneryhmiä. Hyvinkäällä pyrkimyksenä on paitsi vaikuttaminen fyysiseen ympäristöön kestävästi liikkumisen ja turvallisuuden parantamiseksi myös vaikuttaminen asenteisiin ja ilmapiiriin. Tavoitteena on, että sosioekonomisesta taustasta riippumatta kaupunkilaisilla olisi mahdollisuudet valita paras ja sopivin kulkutapa tilanteen mukaan siten, että arjen matkoista suurin osa voitaisiin tehdä muulla kuin omalla henkilöautolla.

Kunnossa kaiken ikää -ohjelma palkitsee liikunnan olosuhteiden luomisessa Hyvinkään kaupungin esimerkillisestä työstä kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi.

Kuntaliitos tehosti lähiliikuntapaikkojen kehittämistä

Jyväskylän kaupungin lähiliikuntapaikkojen kehittäminen juontaa juurensa Jyväskylän, Jyväskylän maalaiskunnan ja Korpilahden kuntaliitokseen vuonna 2009. Kymmenkertainen pinta-ala toi uusia haasteita lähipalveluiden ratkaisemiseen. Lähiliikunta-asioiden edistämiseksi perustettiin Pihalla-työryhmä, jossa oli ja on edelleen mukana kaupungin liikunta-, opetus-, sosiaali- ja terveys-, tila- sekä kaupunkirakennepalvelut.

Vuonna 2012 Pihalla-ryhmän toimesta ryhdyttiin työstämään Jyväskylän lähiliikuntapaikkaohjelmaa, josta tuli työkalu lähiliikuntapaikkojen edistämistyöhön. Jyväskylässä tehtiin selvitys kaikista kaupungin koulujen ja päiväkotien pihoista kuntoarvioineen. Työn tuloksena syntyi toteutusohjelma, johon pyydettiin lausunnot sivistys-, kaupunkirakenne- sekä perusturvalautakunnalta ja tilapalvelun johtokunnalta. Kulttuuri- ja liikuntalautakunta hyväksyi lähiliikuntapaikkojen toteutusohjelman viime vuonna ja se lähetettiin tiedoksi kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle. Ohjelmaa ryhdyttiin toteuttamaan välittömästi. Ensimmäiset kohteet ovat valmistuneet tai valmistumassa.

Kunnossa kaiken ikää -ohjelma palkitsee liikunnan olosuhteiden luomisessa Jyväskylän kaupungin esimerkillisestä työstä lähiliikuntapaikkojen edistämiseksi.

Kunnossa kaiken ikää -ohjelma

KKI-ohjelma on toiminut vuodesta 1995 lähtien opetus- ja kulttuuriministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön / RAY:n rahoituksella. Ohjelmassa ovat mukana myös liikenne- ja viestintäministeriö, ympäristöministeriö sekä Metsähallitus.

Ohjelman tavoitteena on kannustaa työikäisiä aikuisia säännöllisen arkiliikunnan ja terveellisten elämäntapojen pariin. KKI-ohjelma tukee paikallisia terveysliikuntahankkeita muun muassa myöntämällä taloudellista tukea. Ohjelman toteutuksesta vastaa Liikunnan ja kansanterveyden edistämisyhtiö LIKES.

Lisätietoja

Kunnossa kaiken ikää -ohjelma, ohjelmajohtaja Jyrki Komulainen, puh. 0500 542 193,
jyrki.komulainen@likes.fi

www.kkiohjelma.fi

KKI-Juhlaseminaari kokoaa valtakunnallisen terveysliikuntaverkoston

KKI-Juhlaseminaaria vietetään 5. marraskuuta 2014 Helsingin yliopiston juhlasalissa kello 12–16. Seminaarissa katsastetaan lyhyesti terveysliikunnan historiaa, vietetään hetki nykypäivässä ja luodaan katseet vahvasti tulevaisuuteen. Tulevaisuutta visioivat juhlapuhujina kansainvälisen yhteiskunnallisen markkinoinnin asiantuntija **Jeff French** (UK) sekä teknologiayrittäjä **Teemu Arina**.

Media on lämpimästi tervetullut mukaan Juhlaseminaariin. Paikalla seminaarissa on terveysliikunnan pitkän linjan asiantuntijoita sekä keskeinen terveysliikunnan toimijaverkosto.

Seminaari jatkuu kello 16–18 cocktail-tilaisuudella. Median ilmoittautumiset Juhlaseminaariin KKI-ohjelman tiedotussihteerille Anna Suutarille, anna.suutari@likes.fi p. 0400 247 986.